

**B.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination**  
**March/April - 2026 (New Course)**  
**Environment Education(Elective)**

Time: 1:30 Hours

Marks:35

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- 
- પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૦૫)
- 1) જીવાવરણ એટલે શું?
  - 2) યર્નોબિલ અણુદુર્ઘટના કઈ સાલમાં થઈ હતી?
  - 3) ભારતમાં પ્રથમ પક્ષી અભ્યારણની સ્થાપના ક્યારે થઈ?
  - 4) સર્વપ્રથમ એસિડ રેઈન શબ્દપ્રયોગ કોણે આપ્યો?
  - 5) ભારતીય સંસદમાં પર્યાવરણ નિયમન કાયદો ક્યારે પસાર કરવામાં આવ્યો?
- પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૧૦)
- 1) પર્યાવરણનો અર્થ આપો.
  - 2) પ્રદુષણની વ્યાખ્યા આપો.
  - 3) ઔદ્યોગિક ક્રાંતિના ફાયદા જણાવો.
  - 4) એસિડ રેઈનથી બચવાના ઉપાયો જણાવો.
  - 5) ભૂંકપ થવાના કારણો જણાવો.
  - 6) જમીન જાળવણી માટેના ઉપાયો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ લખો. (૨૦)
- 1) માધ્યમિક શાળાનાં વિદ્યાર્થીઓ માટે પર્યાવરણ શિક્ષણના હેતુઓ જણાવો.
  - 2) પર્યાવરણ જાગૃતિ અંગે શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
  - 3) ટૂંકનોંધ લખો: ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ
  - 4) જૈવિક વૈવિધ્ય અને પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ જણાવો.
  - 5) ક્ષાર પ્રવેશ માટે જવાબદાર કારણો અને ક્ષાર પ્રવેશથી બચવાના ઉપાયો જણાવો.
  - 6) પર્યાવરણ શિક્ષણનું મહત્વ જણાવો.

**ENGLISH VERSION**

Que.1 Answer the following question in brief. (05)

- 1) What is biosphere?
- 2) When was Charnobil nuclear accident?
- 3) When was the first bird century established in India?
- 4) Who first used the term Acid Rain?
- 5) When was the Indian Environmental Protection Act passed?

Que.2 Answer any five of the following questions. (10)

- 1) Define Environment.
- 2) Give the definition of Pollution.
- 3) Explain the Benefits of Industrial Revolution.
- 4) Explain the measures to prevent Acid Rain.
- 5) Explain the causes of earthquakes.
- 6) Explain the measures to prevent soil erosion.

Que.3 Answer any five of the following questions in detail. (20)

- 1) Explain the objectives of environmental education of secondary school students.
- 2) Explain the role of a teacher in environmental awareness.
- 3) Write a short note Greenhouse Effect.
- 4) Explain the relationship between biodiversity and environment.
- 5) Explain the causes of deforestation and measure to prevent it.
- 6) Explain the importance of environmental education.

\*\*\*\*\*